

шляху, початок якого є сьогодення або навіть минуле. У цьому контексті часто вживають способи поступу, росту, відновлення образів у прагматичну та онтологічну версії, спрямовані на «заштовхування самовпевненості» в виборців. Таким чином, майбутнє може змінитися на інший ресурс політичної мобілізації.

Таблиця 2. Стратегії політичної мобілізації

№	Стратегія	Опис
1	Підкреслення минулих досягнень	Підкреслення минулих досягнень потребує високої стратегічної риторики.
2	Використання майбутнього для мобілізації	Використання майбутнього для мобілізації вимагає високої стратегічної риторики.
3	Збереження статус-кво	Збереження статус-кво не вимагає ні високої мобілізації, ні риторики.
4	Залучення виборців через обіцянки	Залучення виборців через обіцянки вимагає високої мобілізації, але низької риторики.

Отже, когнітивна лінгвістика пропонує розглядати темпоральність не лише як граматичну чи хронологічну категорію, а як наслідок мисленнєвої обробки досвіду. У цьому контексті важливими механізмами виступають метафора та метонімія, які дозволяють осмислити абстрактне явище часу крізь конкретні, тілесні або культурно зрозумілі образи.

Категорія темпоральності виконує непросту функцію в політичному дискурсі: формує наратив, узаконює владу, маніпулює свідомістю виборців. Аналіз темпоральних стратегій дозволяє краще збагнути дискурсивну динаміку влади.

ЛІТЕРАТУРА

1. Charteris-Black, J. *Politicians and Rhetoric*. Manchester: Manchester University Press, 2011. 240 p.
2. Chilton, P.: *Analysing Political Discourse*. London & New York: Routledge, 2004. 240 p.
3. Fairclough, N.: *New Labour, New Language?*. London: Routledge, 2000. 188 p.
4. Lakoff, G., & Johnson, M.: *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press, 2003. 276 p.

Верес Поліна, Піскор Софія

Науковий керівник – асист. Баневич Мар'яна

ТЕМПОРАЛЬНІ МАРКЕРИ В ПОЛІТИЧНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

У сучасному світі політична комунікація набуває особливого значення в умовах формування нової ментальності, впливу на суспільну свідомість та прийняття важливих рішень для його майбутнього. Політичний дискурс є важливим інструментом формування суспільних настроїв та організації соціальних процесів. У цьому контексті категорія часу є не лише граматичною ознакою, а й важливим засобом смислової організації тексту.

Особливо важливим є вивчення часу як семантико-граматичної та дискурсивної категорії в контексті політичної комунікації, де засоби темпоральності сприяють структуризації мовлення. В сучасній науковій літературі можна зустріти різні терміни, такі як темпоральні маркери, часові індикатори, дискурсивні маркери часу та прагматичні часові елементи [4].

Розуміння темпоральності запроваджене французьким лінгвістом Е. Бенвеністом, який у своїй праці розглядає категорії часу як важливі комунікативні елементи мовлення. Він

підкреслює, що темпоральність тісно пов'язана з актом мовлення, оскільки саме мовцем через вибір часових форм визначається його позиція в дискурсі і організується комунікативна ситуація. Дієслівний час використовується як засіб впливу на слухача, формування суб'єктивного бачення подій та контексту їх представлення [2, с.78].

Мовці використовують часові маркери для структурування інформації в часі. Вдалий вибір одиниць часу може змінити інтерпретацію висловлювання, впливаючи як на емоційне, так і на раціональне сприйняття адресата. Наприклад, використання таких маркерів, як “already,” “however,” “soon,” “initially,” і “since then” може ненавмисно викликати відчуття терміновості, прогресу або затримки. В політичному дискурсі використання певних часових структур може створити ілюзію швидких змін або, навпаки, образ довгострокової проблеми.

Ці інструменти активно використовують політики у своїх промовах з метою впливу на аудиторію та формування потрібного сприйняття інформації. Їх можна визначити як динамічних агентів символічного простору.

Таблиця 1. Типи темпоральних маркерів в політичному дискурсі

№ з/п	Вид	Функція	Приклади
1	Інформативний	передає фактичну часову інформацію, хронологію подій	after, before, when, while, since, until, already, then, at the beginning, in 2020, by the end, during, from that moment
2	Емоційний	впливає на емоційне сприйняття	now is the time, from this day forward, no time to waste, the time has come, in our time, today, at this moment
3	Маніпулятивний	нав'язує певну інтерпретацію реальності	before it's too late, already a success, for too long, immediately, at once, it took years, just begun, eventually
4	Переконувальний	використовується для впливу на думку чи поведінку слухача	from this day forward, no time to waste, the time has come, in our time, today, at this moment

О. Аль вважає, що політичні промови та виступи є головним знаряддям політичного дискурсу. Внаслідок чого є необхідність їхнього аналізу стосовно вибору та специфіки використання емоційно-психологічного впливу на суспільство, а також зосередження уваги на певних положеннях висловлювання, що досягається за допомогою імплікацій. Адже кожний виступ пишеться з доскональною структурою та підбору мовних засобів, які здатні не лише інформувати, а й спрямувати думки аудиторії в потрібному руслі, підсвітити вигідні моменти або приховати небажані [1, с.15].

Для кращого розуміння як саме темпоральність використовується в політичному дискурсі розглянемо декілька виступів відомих людей і політиків та проаналізуємо використання цих маркерів:

Оригінал: «Before I get started, I know I'm speaking for everybody here, when I express our support and our prayers for all of those affected by the wildfires out West and those that are in the path of hurricane Sally». [3]

Переклад: Перш ніж почати, я знаю, що говорю від імені всіх присутніх, коли висловлюю нашу підтримку і наші молитви за всіх, хто постраждав від лісових пожеж на Заході й тих, хто знаходиться на шляху урагану «Саллі».

На початку речення Майк Пенс, американський політик і віцепрезидент США, вживає темпоральний маркер *before* для того, щоб привернути увагу до інформації.

Оригінал: «Today I tell you that the problems we face are real. They are serious and numerous. They will not be overcome easily or quickly. But know this, America: they will be overcome!» [3]

Переклад: Сьогодні я кажу вам, що проблеми, з якими ми стикаємося, є реальними. Вони серйозні і численні. Вони не будуть подолані легко чи швидко. Але знай, Америко: їх буде подолано!

На початку речення своєї інавгураційної промови Барак Обама, використовує слово *today*, щоб не лише вказати на момент виступу, але й підкреслити його актуальність і значущість саме в цей момент.

Цей маркер підсилює ефект присутності та залучення аудиторії до спільного «тут і зараз». У наступних реченнях двічі повторюється темпоральна конструкція, *on this day*, що слугує емоційним підсиленням і структурує промову як урочисту подію, що знаменує початок змін. Таке використання маркерів створює риторичний ефект єдності, мобілізує аудиторію та надає словам особливої ваги.

«On this day, we come together because we have chosen hope over fear, unity of purpose over and unity of purpose over conflict and strife». [3]

Переклад: У цей день ми зібралися разом, тому що ми обрали надію замість страху, а єдність мети замість конфлікту та суперечок.

«On this day, we come here to declare an end to the petty insults and false promises, the mutual accusations and worn-out dogmas that have stifled our politics for far too long» [3]

Переклад: Цього дня ми зібралися тут, щоб оголосити про припинення дрібних образ і брехливих обіцянок, взаємних звинувачень і застарілих догм, які занадто довго душили нашу політику.

«And so I am standing before you today to tell you the British people that those critics are wrong. The doubters, the doomsters, the gloomsters – they are going to get it wrong again. The people who bet against Britain are going to lose their shirts» [3]

Переклад: І тому я стою перед вами сьогодні, щоб сказати вам, британцям, що ці експерти помиляються. Скептики, фанатики, злостивці – вони помиляються знову. Люди, які роблять ставки проти Британії, втратять все.

Цей уривок є прикладом того, як темпоральні маркери *today* і *going to* стратегічно використовуються для актуалізації повідомлення, прогнозування подій і посилення риторичного впливу мовця на аудиторію.

Мовець цілеспрямовано структурує повідомлення в часі, підкреслюючи свою присутність і владу «тут і зараз», проектує позитивний сценарій в майбутнє. Це дозволяє створити враження впевненості і контролю над ситуацією. Таке маніпулювання часовими рамками є інструментом для створення підтримки та довіри серед слухачів

Ми погоджуємось з думкою Н.Ніколенко про те, що в політичному дискурсі текст є структурованою комунікативною одиницею, в якій маркери часу відіграють важливу організаційну роль. Саме в тексті відбувається послідовний розвиток подій, встановлюються логічні зв'язки між висловлюваннями та реалізується прагматичний вплив на реципієнта [5, с.40]

Темпоральні конструкції, розміщені в тексті в стратегічно важливих точках, дають можливість спрямувати увагу слухачів, структурувати сприйняття подій в зручному для мовця порядку – від минулого до теперішнього або навпаки – за допомогою ретроспекції або проєкції в майбутнє.

Таким чином, текст стає платформою, де темпоральні маркери не лише формалізують часовий вимір висловлювання, але й надають йому логічної завершеності, обґрунтованості та переконливості. Крім того, мовець використовує текст для створення емоційного фону, задає тон – від заклику до надії, від критики до відповідної довіри. Темпоральність в тексті політичної промови є не просто формою, а важливим інструментом впливу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аль, О. Темпоральні дискурсивні маркери (на матеріалі англомовних та україномовних політичних промов) / О. Аль // Наукові праці Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2018. № 1 (93). С. 12–17. URL: http://eprints.zu.edu.ua/27943/1/Темпоральні_дискурсивні_маркери.pdf
2. Бенвеніст, Е. Проблеми загальної лінгвістики. Т. 1 / Е. Бенвеніст ; ред. Дж. Скіннер ; пер. з англ. М. Е. Мік. Розширене вид. Чикаго : HAU Books, 2024. 164 с. (Classics Series). URL: <https://haubooks.org/benveniste-problems-in-general-linguistics/>
3. Інавгураційні промови президентів США. [б. м.] : [б. в.], [б. р.]. 152 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/5ec99c09f3b04/Inavhuratsiini_promovy_prezydentiv_SShA.pdf
4. Інтерфакс-Україна [Електронний ресурс] // Інформаційне агентство «Інтерфакс-Україна». URL: <https://interfax.com.ua/>
5. Ніколенко, Н. В. Термінологія сучасної лінгвістики: стан і перспективи / Н. В. Ніколенко // Вісник Одеського національного університету. Серія: Філологія. 2015. Т. 20, вип. 1(45). С. 38–42. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v45/part_1/38.pdf

Мицишин Ольга

Науковий керівник – доц. Дацків Ольга

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЧИТАННЯ І ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

На сьогоднішній день одним з важливих завдань української освіти є якісне навчання іноземних мов. Провідну роль в цьому питанні має мова міжнародного спілкування – англійська. Згідно з реформою старшої школи, мета якої полягає в підвищенні якості освіти й наданні учням можливості обрати профіль навчання, який відповідає їхнім зацікавленням та планам на майбутнє, англійська мова стане одним з семи предметів обов'язкових для вивчення